

לוח 7: מגלות לסנאט — מורשת לוי

"חלומות האבות הם מעשיהם של הבנים"

בראשית המאה התשע-עשרה, יהודים ספרדים באמריקה כבר לא היו אך ורק חלק מהעולם המסחרי האטלנטי. חלקם החלו להשתלב במוסדות הפוליטיים של ארצות הברית עצמה. סיפורם של משה אליאס לוי ובנו דוד לוי יולי ממחיש את המעבר הבין-דורי הזה מגולה והגירה למשרה ציבורית ולעוצמה לאומית. ההיסטוריה המשפחתית שלהם משקפת הן את ההבטחה והן את הסתירות העמוקות של החיים האזרחיים באמריקה בתקופה שקדמה למלחמת האזרחים. עבור דור אחד, אמריקה הציעה אפשרות של ביטחון, התחדשות חקלאית וכבוד דתי. עבור הדור הבא, היא הציעה השתתפות פוליטית בדרגים הגבוהים ביותר של הרפובליקה, אך השתתפות זו התחוללה בתוך חברה שעדיין הוגדרה על ידי מוסד העבדות.

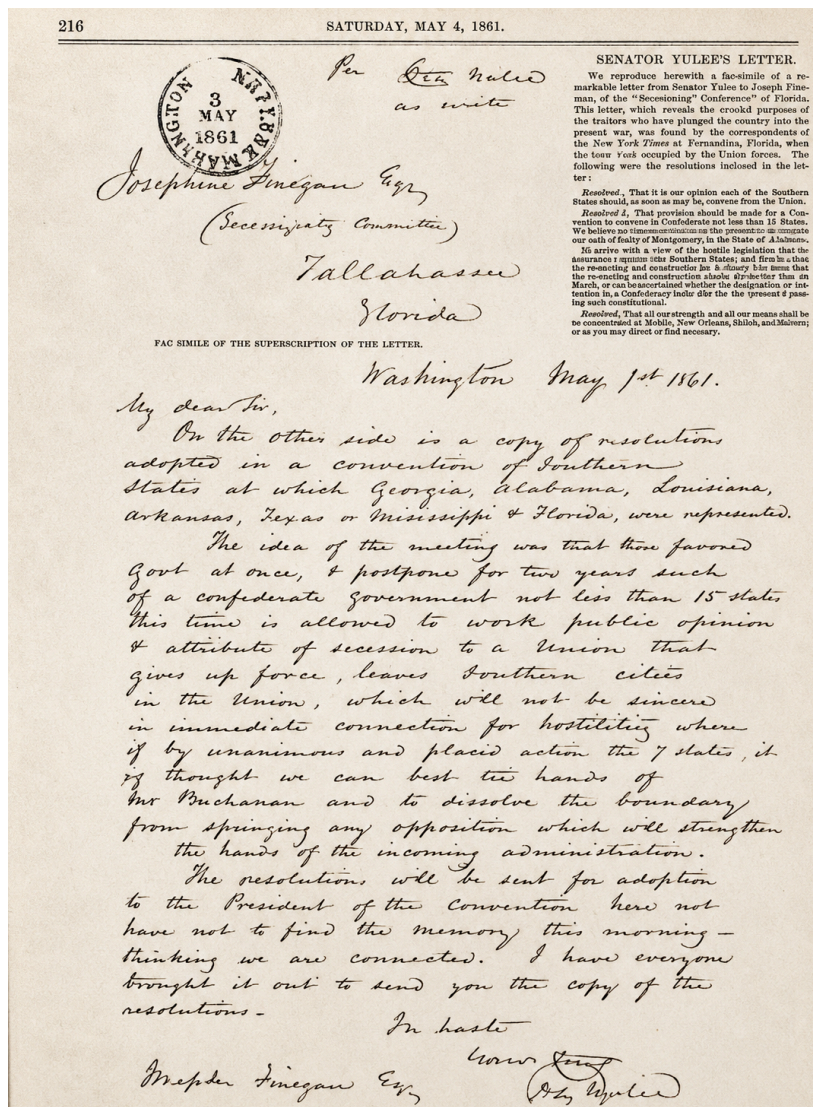
משה אליאס לוי נולד במרוקו ועוצב לאורך כל חייו על ידי התפוצה הספרדית. הקריירה שלו שיקפה את תנועתן של משפחות ספרדיות ברחבי העולם האטלנטי, שבו הזהות התגבשה דרך הגירה, מסחר, שפה וזיכרון קהילתי. לוי כיוון בסופו של דבר את שאיפותיו לעבר פלורידה, שם הגה התיישבות חקלאית ואזרחית יהודית שתאפשר ליהודים לחיות בגלוי, לעבד את האדמה ולהשתלב באופן מלא בחברה האמריקאית. חזונו היה מוסרי ויישומי כאחד: לוי התנגד לעבדות ופיתח תוכניות לביטולה ההדרגתי בתקופה שבה מוסד זה נותר מושרש עמוק בדרום אמריקה. לוי התבלט הן כהוגה דעות אוטופי יהודי והן כרפורמטור של תקופתו, ששילבו בין אידיאליזם חקלאי, חזון קהילתי ואמונה בביטול העבדות היה חריג בהקשר של זמנו ואזורו. בכך שראה בעיני רוחו יהודים כחקלאים המושרשים באדמה ובחיים האזרחיים, קרא לוי תיגר על הנחות ישנות יותר לגבי הזהות היהודית בעולם האטלנטי, שבו מגבלות חוקיות הגבילו היסטורית את גישתם של יהודים לבעלות על קרקעות ולחקלאות במרבית החברות האירופיות.

בנו של לוי, דוד לוי יולי, תרגם את שאיפות המשפחה להשתתפות פוליטית פורמלית. ככל שפלורידה התקדמה לקראת קבלת מעמד של מדינה, הפך יולי לדמות מרכזית בפוליטיקה הטריטוריאלית, כשהוא תומך בקבלתה של פלורידה לאיחוד ועומד על כך שתושביה יקבלו את מלוא הזכויות, החירויות והחסינויות של אזרחים אמריקאים. בשנת 1845 הפך יולי לאדם הראשון מרקע יהודי שנבחר לסנאט של ארצות הברית, אבן דרך בהיסטוריה הפוליטית היהודית-אמריקאית שהוכיחה כי השתתפות יהודית ברמה הלאומית הפכה למציאות ולא לשאיפה בלבד. עם זאת, יש לבחון הישג זה לצד המורכבות המלאה של פועלו. יולי המיר את דתו לנצרות וזהותו הציבורית ועוצבה על ידי התבוללות עמוקה באליטה של בעלי המטעים הדרומיים. באופן משמעותי עוד יותר, הוא היה בעל עבדים גדול ופוליטיקאי פרו-עבדות שתמך מאוחר יותר בפרישתה של פלורידה ושירת את מטרת הקונפדרציה. מיזמי מסילות הברזל שלו ועושר המטעים שלו נבנו על עבודת כפייה של עבדים. כל תיאור כנים של מורשת לוי

חייב להציג עובדות אלו ישירות: בחירתו לסנאט הייתה אבן דרך בהיסטוריה של השתייכות יהודית באמריקה, אך היא הייתה בלתי ניתנת להפרדה משותפותו באחד הכשלים המוסריים העמוקים ביותר של הרפובליקה.

הלוח מציב את יולי גם לצד ג'ודה פ' בנימין, סנאטור מלואיזיאנה מרקע ספרדי שהפך לאחד הבכירים הבולטים ביותר בממשל הקונפדרציה, וכיהן כמזכיר המדינה וכמזכיר המלחמה. הקריירה של בנימין מגלמת את הסתירות המוסריות שיכלו להילוות להצלחה פוליטית ספרדית באמריקה שלפני מלחמת האזרחים. עלייתו הוכיחה כי אדם ממוצא יהודי יכול להגיע לדרגה יוצאת דופן של בולטות ציבורית; הגנתו על העבדות ושירותו למען הקונפדרציה הראו כיצד ניתן לרתום בולטות זו לשירותו של עוול עמוק. אין לנסח את הסיפור הספרדי באמריקה אך ורק כסיפור של קידמה והגעה אל הנחלה. כמו האומה עצמה, הוא התפתח בתוך המתח הבלתי ניתן לפתרון בין אידיאלים של *Los suenyos de los padres, la obra de los ijos** חירות לבין מציאות של עבדות, פרישה ומלחמת אזרחים. הביטוי בלדינו תופס את הקשת הבין-דורית של היסטוריה זו ואת כובד משקלן של סתירותיה *obra de los ijos

מכתבו של הסנאטור דוד לוי יולי אל ג'וזף פיניגן. 01.05.1861. ארכיון מדינת פלורידה
<<https://www.floridamemory.com/items/show/26984>>

מכתב זה, שנכתב בינואר 1861 בידי דוד לוי יולי, מעניק הצצה נדירה וכנה לאסטרטגיה הפוליטית שעמדה מאחורי פרישת מדינות הדרום בראשית מלחמת האזרחים האמריקאית. בפנותו אל הגנרל ג'וזף פיניגן מוועידת הריבונות של פלורידה, תיאר יולי דיונים בין סנאטורים מג'ורג'יה, אלבמה, לואיזיאנה, ארקנסו, טקסס, מיזורי ופלורידה בנוגע להקמתה המהירה של ממשלה קונפדרטיבית לפני כניסתו של אברהם לינקולן לתפקידו. חשיבותו ההיסטורית של המסמך נובעת מכך שהוא מגלה כי הפרישה לא הייתה מהלך ספונטני בלבד, אלא תהליך שתואם בקפידה בידי מנהיגים פוליטיים מן הדרום, שביקשו לעצב את המאורעות לפני שהממשל הנכנס יוכל להגיב.

"הרעיון שעמד מאחורי הפגישה היה שעל המדינות לפרוש מיד ולדאוג להקמתה המוקדמת של ממשלה קונפדרטיבית, לא יאוחר מיום 15 בפברואר. פרק זמן זה ניתן כדי לאפשר ללואיזיאנה ולטקסס להשתתף, וייתכן שיתקבלו חוקים בעניין מתנדבים אשר יעמידו את מר לינקולן באופן מידי בעמדה של פעולות איבה, בעוד שעל ידי

הישארותנו במקומותינו עד ליום 4 במרץ, סבורים אנו כי נוכל לכבול את ידיו של מר ביוקנן ולמנוע מן הרפובליקנים להעביר חקיקה כלשהי שתחזק את ידי הממשל הנכנס.”

סיפורו של יולי משקף גם את השסעים הפוליטיים העמוקים שהתקיימו בתוך החברה האמריקאית, ואף בתוך החיים היהודיים באמריקה עצמם. אביו של יולי, משה אליאס לוי, כתב קודם לכן הצעה יוצאת דופן שבה תמך בביטולה ההדרגתי של העבדות ובחינוכם ובשחרורם של אנשים משועבדים. בעוד יולי נקשר לדרום הקונפדרטיבי, יהודים ספרדים רבים בערי הצפון תמכו בתוקף באיחוד, בביטול העבדות ובשימורה של ארצות הברית תחת הנהגתו של אברהם לינקולן. לפיכך, אין להבין את המכתב כמייצג את יהודי אמריקה בכללותם, אלא כחלק מתנועת הפרישה הרחבה יותר, שהונהגה בידי האליטות הפוליטיות של הדרום אשר הגנו על המטרה הקונפדרטיבית. יחד, ההיסטוריות המנוגדות הללו חושפות את מורכבות השתתפותם של הספרדים באמריקה של המאה התשע עשרה: קהילה שהייתה שזורה עמוקות בחייה הפוליטיים של האומה, במאבקה, באידיאלים שלה ובסתירותיה.